

Antonia Pavlic
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

IN SPIRIT
2-8-2
66 ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, NOVEMBER 4, 1971

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

STEV. LXXII — VOL. LXXII

Tuniziji grozi kriza

Veljaki vladne stranke se bore za nasledstvo, ko starost in bolezen pritiskata predsednika Burgiba.

TUNIS, Tun. — Tunizija spada med tiste redke arabske države, ki o njih zve svet še najmanj. Režim ni ravno slab, oblast drži trdno v rokah predsednika Burgiba, ki je sicer diktator, toda spoštuje načela francoske politične vzgoje. Dolga leta je imel tako moralno veljavo, da je njegova beseda pomenila v politiki vse.

Zadnje čase nastajajo v njegovi socialistični stranki struje, ki mu niso zmeraj poslušne, vendar ima še zmeraj glavno besedo v vseh strankinih organih. Oblast izvaja preko svojih zaupnikov. Prvi med njimi je trenutno Nouria, ki ga je Burgiba postavil za glavnega strankinega tajnika, obenem pa mu tudi poveril sestavo nove vlade.

Do nove vlade je moralo priti. Burgiba je 68 let star, bolehen. Muči ga močno popenjenje žil, kar zelo zmanjšuje njegovo delovno storilnost. Zato je izbral v Nouriu naslednika. To seveda ni potolažilo drugih strankinih veljakov, ki bi tudi radi postali kaj več. Tak med njimi je strankin politik Mestiri, ki je na zadnjem strankinem kongresu v Monastiru pokazal, kako velik vpliv ima na stranko. Večina ga je hotela omejiti, pa se ji je to le deloma posrečilo.

Burgibi trenja v stranki niso vseč, boji se razkola. Smatra, da je napravil napako, ko je sklical zadnji kongres v Monastiru, ki je dal nergačem le priložnost, da se pripravijo med seboj. Burgiba je izjavil, da bo ostal na oblasti le še do 1. 1974, potem se bo umaknil in prepustil vajeji Nouriji. Vsi ne verjamejo, da se bo Burgibi take vrste prehod posrečil, kajti Mestiri postaja vsak dan nevarnejši tekmeč za Nourijo.

Kandidatkinje v Švici niso tako slabo odrezale

BERN, Šv. — Prva poročila o parlamentarnih volitvah v Švici so govorila le o volivnih rezultatih v senatu, kjer je res zmagala le ena kandidatkinja. Pomisliti moramo, da ima švicarski senat le 44 senatorjev, za vsak kanton po dva. Veliko boljše so se kandidatkinje odrezale v spodnjem domu, ki šteje 200 poslancev. Vanj je bilo izvoljenih osem kandidatkinj, lahko bodo pa naknadna štetja dala kandidatkinjam še dve mesti.

To je že kar lep uspeh za prve ženske kandidature. Politično so se kandidatkinje naslonile na obstoječe švicarske stranke. V parlamentu ni torej radi "ženskega vdora" nobene spremembe v odnosih med posameznimi strankami. Vlada bo še naprej sestavljena iz zastopnikov štirih koalicijskih strank.

Novi grobovi

Mary Hutter
Po dolgi bolezni je v Euclid Manor negovališču umrla Mary Hutter, roj. Boots, vdova po I. 1955 umrlem Henryju, sestra pok. Steva, Ann, Johna, Susan Hutter, pok. Josepha, Michaela in Margaret Petriella. Rojena je bila v Continental II, Penna., in je prišla v Cleveland l. 1924, kjer je živela do svoje bolezni na 1075 E. 72 St. Bila je zaposlena pri Graphite Bronze 38 let vse do svoje upokojitve. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na St. Clair Avenue v soboto zjutraj. Na mrtvaškem odru bo v petek ob 2. pop. do 9. zvečer.

Spomin na Diema še ni pozabljen

SAIGON, J. Viet. — Ta teden je poteklo 8 let, odkar so zarotniki ubili predsednika Diema in sami prevzeli oblast. S kakšnim uspehom so jo vršili, se vidi povsod v Vietnamu. Tako ni čudno, da se je na spominski dan ob Diemovem grobu nabralo kar 3.000 domačinov.

Med prisotnimi niso bili le vietnamski katoliki, tudi budisti in pripadniki drugih ver ni manjkalo. Čeprav je bila spominska slavnost verskega značaja, političnih namigavanj ni manjkalo. Med navzočimi je bila tudi žena sedanjega predsednika Van Thieuja.

Hrvatje piketirali v Ottawo proti Titu

TORONTO, Ont. — Hrvaške organizacije tu so sklenile demonstrirati proti Titovemu obisku v Kanadi. V torek so piketirale zvezni parlament v Ottawo, za sinoči pa so napovedale demonstracije pred mestno hišo v Torontu, četudi Tito tekom svojega obiska v Kanadi v Torontu ne bo prišel.

Skupina 6 hrvaških organizacij je poslala tudi protestno pismo Dalhousie univerzi v Novi Škotski, ki je napovedala, da bo Titu podelila častni doktorat.

Prvo sporočilo

NEW YORK, N.Y. — Ko je bil položen prvi preko-atlantski kabel leta 1858, sta prvi brzojavki izmenjala predsednik ZDA Buchanan in britanska kraljica Viktorija.

Slana poparila naš gospodarski optimizem

NEW YORK, N.Y. — Ko je Nixon 15. avgusta začel izvajati svoj stabilizacijski program, so gospodarski krogi mislili, da se jim republikanec ni treba bati. Na papirju bo že rohnel proti inflaciji in draginji, napravil bo tudi nekaj papirnatih sklepov in odločb, počasi se bo pa vse vrnilo na staro. Seveda so računali s tem, da bo vsaj v začetku pokazal zobe in da mu bo treba tupatam kaj popustiti. Med tem se je prvo obdobje stabilizacije bližalo koncu in Nixonov režim je objavil vse elemente drugega obdobja. Tedaj so se gospodarski vodniki že zamislili. Ugotovili so, da hoče Nixon pritisniti na unijsko mezno politiko in da se unijski voditelji temu upirajo z izgovorom, da delavci sami ne smejo postati žrtve stabilizacijske politike, ampak da morajo enake žrtve nositi tudi podjetja in svobodni poklici.

Zahodna Nemčija se nagiba k nevtralizmu

Ko kancler W. Brandt zatrjuje svojo pripadnost k NATO in Zahodu ter podurja zvezo z ZDA, prehaja Zahodna Nemčija bolj in bolj v nevtralizem.

BONN, Nem. — Zahodna Nemčija je ves čas po drugi svetovni vojni, ko se je z ameriško podporo v okviru Marshallovega plana postavila gospodarsko na noge in se nato postopno krepila in zrastle v prvo gospodarsko silo svobodne Evrope, vzdrževala trdne in tesne vezi z ZDA in bila vztrajen in odločen zagovornik NATO. Z nastopom socialistične vlade v Bonnu se je razpoloženje začelo postopno spreminjati.

Ze v času kanclerja dr. L. Erharda odnosi med Washingtonom in Bonnom niso bili več tako pristrani in trdni kot v času dr. K. Adenauerja, pod kanclerjem W. Brandtom so se ohladili še bolj in pojavilo se je tudi prvo nezaupanje. Brandt je začel novo "vzhodno" politiko, katere cilj je normalizacija odnosov s komunistično vzhodno Evropo.

Willy Brandt zagotavlja svoje zaveznike v NATO in še posebej ZDA, da hoče ohraniti trdne vezi z ZDA, ker je to temelj nemške politike. V Washingtonu mu to verjamejo, dvomijo pa, da bo šel razvoj res po taki poti. Tak dvom potrjuje podatek povpraševanja nemškega javnega mnenja. To je ob nastopu W. Brandta bilo 48% za vojaško povezavo z ZDA, 39% za nevtralizem, zdaj se jih je izjavilo za povezavo z ZDA le še 39%, medtem ko jih je za nevtralizem že 50%!

Ko nemška samozavest raste, se pojavlja v svobodni Evropi bojazen o bodoči poti Nemčije.

Kentucky ima zopet guvernerja demokrata

LOUISVILLE, Ky. — Pri guvernerskih volitvah v torek je podguverner W. H. Ford, ki je kandidiral kot demokrat za guvernerja, z lahkoto zmagal nad svojim republikanskim tekmečem T. D. Embertonom.

Ford je odločno napadal Nixonovo gospodarsko politiko in republikanskemu kandidatu ni veliko pomagala niti podpora dosedanjega republikanskega guvernerja L. B. Nunn-a.

Yahya Khan hoče sklicati parlament za 27. dec.

DAKA, Pak. — Predsednik Yahya Khan ima načrt, kakšen naj bo njegov parlament, ki ga je sklical za 27. december. Načrt je preprost. Yahya je razgal bengalsko Avami ligo, ki je dobila večino v pakistanskem parlamentu, ker je zmagala s 167 kandidati od 313.

V parlamentu je ostalo le 25 njenih poslancev, pa še ti bodo morali na novo kandidirati. 53 mest bodo dobili zaupniki režima. Ostali Avami poslanci bodo lahko ostali v parlamentu, toda odgovodati se bodo morali programu Avami stranke. Praktično pomeni to, da stranke Avami ne bo več v parlamentu. Njeni poslanci so ali mrtvi ali pa begunci v Indiji.

S tako spremenjenim parlamentom bo Yahya lahko delal, kar bo hotel. Vodniki Avami lige so oklicali, da novega parlamenta ne priznajo. Svobodni svet te igre z volitvami tudi ne bo priznal.

Charles Evers ni uspel

JACKSON, Miss. — Charles Evers, brat znanega črnega vodnika Medgarja Eversa, ki je bil ubit pred leti, je kot prvi črnc kandidatiral za državnega guvernerja Mississippija. Čeprav je dobil skoraj vse črne glasove, je izgubil z izredno veliko večino, ker so šli beli volivci volit v nepriznako velikem številu.

Za guvernerja je bil izvoljen zmerni beli kandidat Bill Waller, ki je opozoril naše domačo javnost v ZDA, ko je odločno in vztrajno nastopal pred sodiščem proti obtoženemu morilecu Medgarja Eversa, brata svojega sedanjega tekmeča pri guvernerskih volitvah.

Tujcem so v Peipingu dovolili sprehod v naravo

PEIPING, Kit. — Dve leti je bilo tujcem prepovedano iti v "Zahodne griče" na robu glavnega mesta Kitajske. Preteklo nedeljo so jim oblasti dovolile obiskati ta kos prirode, ki je zdaj poln jesenske krasote.

Trdijo, da naj bi bil to nov korak k vračanju v normalnejše razmere za življenje tujcev na Kitajskem. Od začetka proletarske kulturne revolucije ti skoro niso smeli iz neposredne bližine svojega bivališča brez posebne dovoljenja oblasti.

INDIRA GANDHI NA OBISKU

Včeraj je priletela na uradni obisk v ZDA predsednica indijske vlade Indira Gandhi. Danes jo bo sprejel predsednik Nixon, s katerim bo razpravljala v prvi vrsti vprašanje odnosov s Pakistanom in vprašanje ameriške pomoči Indiji. Indira bo ostala v Washingtonu dva dni.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik ZDA Richard M. Nixon bo danes uradno in z vsemi slovesnostmi sprejel predsednico indijske zvezne vlade Indiro Gandhi. Obisk je važen za obe državi in tudi za svetovni mir, ki je postal posebno ogrožen na meji Indije in Pakistana. Vsak prenel ukrep ali odgovor nanj utegne tam sprožiti vojni spopad, ki lahko naglo pritegne Sovjetsko zvezo, zaveznico Indije, in Kitajsko, zaveznico Pakistana. ZDA mire razburjene duhove tako v Pakistanu kot v Indiji, isto dela ZSSR, vendar je odprto vprašanje, kako dolgo bo mogoče spopad preprečevati, če bosta obe državi držali vse svoje vojaštvo neposredno na meji.

Indira Gandhi bo zdaj razlagala znova indijske odnose s Pakistanom, tokrat posebno v zvezi z razmerami v Vzhodnem Pakistanu, od koder je priletela v Indijo preko 9 milijonov Bengalcev. Indija hoče, da Pakistan te sprejme nazaj, toda mora najprej urediti razmere v Vzhodnem Pakistanu v taki obliki, da se bodo begunci vrnili sami v prepričanju, da se jim tam ni treba več bati za življenje. ZDA naj pomagajo v tej smeri pritisniti na Pakistan. Seveda bi Indija rada dobila od ZDA večjo pomoč za vzdrževanje beguncev in tudi za svoje lastno gospodarstvo, ki nima sredstev za razvoj.

Washington v zadnjih letih ni v posebno tesnih odnosih z New Delhijem. Tem gotovo ni koristila pogodba o sodelovanju, ki jo je Indija podpisala v preteklem oktobru nepriznani Sovjetski zvezi, da bi si zagotovila podporo v slučaju vojne s Pakistanom. Indira Gandhi pa skušala v razgovorih v Washingtonu pomen in vrednost te pogodbe zmanjšati in zatrjevati, da je Indija še vedno nevtralna in nevezana, med ko je precej očitno, da jo je omenjena pogodba povezala s Sovjetsko zvezo veliko preko nevtralnosti, tudi one indijske vrste. Koliko bo Indiji uspelo prepričati Nixona o indijski dejanski nevtrčnosti, od tega zavis, kaj bo s svojim obiskom dosegla. Amerika je brez dvoma darežljiva in pomaga po vsem svetu, kjer je potreba, vendar pa ni mogoče odne več pričakovati, da bo mirno gledala, kako bodo tisti, ki prejemale podpore iz njenih rok, bili po teh rokah!

Vse to Indije ni motilo, da bi hodila v mednarodni politiki svoje pota. Sporazumela se je s komunistični Kitajsko na temelju petih bandunskih načel, se približala Sovjetski zvezi in postala pod Nehrujem vodnica neuvrčenih držav. Njeni zastopniki so se prenekatokrat ogledali ob ZDA v Združenih narodih, pa tudi na raznih mednarodnih konferencah. Posebno velja to za Krišno Menona, Nehrujeva obrambnega ministra.

Nehrujeva politika je doživela polom, ko je rdeča Kitajska leta 1962 udarila preko Himalaje, zasedla precejšen del indijskega ozemlja in porazila indijsko armado, ki za boj ni bila ne

voljno sodelovanje. To baje dela že v širokem obsegu.

Optimizem, da bomo imeli živahno božično sezono, je torej že poparjen. Koliko ga bo še ostalo pri življenju po Novem letu, ne vemo. Bojimo se, da ne veliko. Gospodarski voditelji ne bodo silili v nove investicije, konsumente pa ne bodo drli na za nakupi, ker nimajo in ne bodo imeli dohodkov za dodatne izdatke.

Seveda se sedanjí optimizem ne bo spremenil v trajen pesimizem. Tudi pesimizem bo prešel, kot je sedaj nepriznato prišel. Važno je pa to: dviganje plač in dohodkov podjetij je prišlo pod federalni nadzor in ustvarjeno je načelo, da morajo podjetja in delavstvo nositi žrtve v sorazmerno enakem obsegu. To je nekaj novega za gospodarsko politiko naše federacije. Tega ne smemo pozabiti, naj nas čaka, kar hoče.

Iz Clevelanda in okolice

Poročna obletnica—

Danes praznujeta 55-letnico poroke poznana zakonca g. Frank in ga. Ana Kosec, 6722 Edna Avenue. Poročila sta se v cerkvi sv. Vida, Father Ponikvar pa ju je zvezal za vse življenje. Jubilanta imata dve hčerki in enega sina, dva vnuka in tri pravnukinje. Se še kar dobro počutita sta vesela in zdrava. Iskreno čestitamo in jima želimo, da bi še naprej srečno krmarila svoj življenjski čolnic!

Skupno sv. obhajilo—

V nedeljo, 7. novembra, ima Oltarno društvo Sv. Vida pri sv. maši ob osmih skupno sv. obhajilo, ob dveh popoldne pa sejo, h kateri so vse članice iskreno vabljene.

Iz bolnišnice—

Mrs. Frances Skubic, 15400 Lucknow Avenue, se je vrnila iz Euclid General bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave.

Za narodni praznik—

Radio WLYT, slovenska ura, sponzorira jutri zvečer ob 8. proslavo dne slovenske narodne nečvisnosti v Hofbrau House na E. 55 St. Več v oglasu!

Ferk zmagal v 19 vardah,

Pinkney v 13, Carney v 1!

Pri županskih volitvah je zmagal R. Perk v 19 vardah, med njimi v obeh slovenskih, Pinkney v 13 in Carney v 1 (31 — sredina mesta). V 23. vardi je dobil Perk 2.965 glasov, Carney 1.882, Pinkney 610, Pirincin (socialist) 40, v 32. vardi je dobil Perk 5.817 glasov, Carney 3.197, Pinkney 307, Pirincin 50. V 23. vardi je dobil Perk 53,9%, v 32. pa 62,1%.

Predavanje o Indiji—

V nedeljo, 7. novembra, bo misijonar rev. Jože Cukale v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti govoril o Indiji in o misijonskem delu tam. Predavanje bo po opravljenih molitvah za mrtve, ki bodo ob pol treh popoldne. Vsi vljudno vabljeni!

Dopolnilo—

Umrla Theresa Yanchar je bila tudi članica SZZ št. 15. Po domače je bila poznana kot Markotova Reza. Njen sin Joseph živi v St. Paul, Minn., Charles pa v Santa Anna, Calif.

Prehod mestne uprave

priljubljen—

Zastopniki sedanje mestne uprave župana C. Stokesa se bodo danes dopoldne sestali z zastopniki izvoljenega župana R. Perka, da pripravijo vse potrebno za miren in reden prehod mestne uprave v nove roke. R. Perk bo prevzel vodstvo mesta prihodnji ponedeljek, 8. novembra. Uspeh nove uprave bo zavisel od odnosa te do mestnega sveta. Župan Stokes je bil z mestnim svetom v stalni vojni, Perk je izjavil, da bo z njim sodeloval. Napovedujejo, da bo novi predsednik mestnega sveta namesto A. Garofolija, ki z novim letom ne bo več član tega sveta, odbornik 23. varde Edmund J. Turk. Odločitev je pri demokratičnih mestnih odbornikih, ki imajo brez podpornikov 21. volivnega okrožja večino 19 glasov. V mestnem svetu so le 3 republikanci, en bel in dva črna.

Na kronski zemlji

Nekatera plemena Pueblo Indijancev v Novi Mehiki žive na zemlji, ki so jim jo poklonili ali priznali še španski kralji.

V reinenski
prerok
pravi:

Večinoma oblačno, deževno z naletavanjem snega, mrzlo. Najvišja temperatura okoli 40. Preko noči je padlo po nekaterih krajih Geauga okraja preko 2 palca snega.

AMERIŠKA DOMOVINA

117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NABOČNINA:

La Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

La Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

33

No. 212 Thursday, Nov. 4, 1971

Čigava je Aljaska?

O tem sta se primeroma malo razgovarjali Amerika in carska Rusija, ki je prodala l. 1867 Ameriki Aljasko za \$7,200,000. Znesek je na videz majhen, toda pomisliti moramo, da je bil dolar takrat desetkrat več vreden, kot je danes, posebno v Aljaski. Naša federacija je že ob prevzemu postavila preko Kongresa določena načela, kaj naj bi Aljaska bila, v podrobnosti se pa ni spuščala. Ameriška želja po Aljaski ni temeljila na prirodnih bogastvih, še manj pa na tistih redkih tisočih prebivalcev, ki so živeli tam kot pravi severni nomadi. Zato je vprašanje, čigava naj bo zemlja, ostalo odprto, akoravno je površina Aljasko cenjena na 586,000 kvadratnih milj, je torej večja kot 30 naših srednjih držav.

Zanimanje za Aljasko je bruhnilo na dan kot pravi vulkan, ko je bilo ugotovljeno, da Aljaska ni samo prostor za ribiče in lovce, ampak tudi za vse iskalce prirodnih bogastev, posebno nafte. Od takrat se je vnela prava tekma, kdo bo dosegel kaj več na Aljaski.

Tedaj se je pokazala glavna ovira: zemlja na Aljaski je bila dejansko brez formalnega lastnika. Domačini — Eskimi, Indijanci in Aleutčani — so jo rabili, kot jim je šlo v račun, javna uprava se pa v to ni mešala. Tako se je počasi razvila neke vrste lastnina, ki ni temeljila na zakonih, ampak na tradiciji in navadi. Tistim 60,000 - 80,000 domačinom je tako stanje prijalo, vlada ZDA jih pa pri tem ni hotela motiti.

Ko so se pokazala v Aljaski prva podjetja, ki so hotela organizirati proizvodnjo in prevoz nafte, se je pokazalo, da posel brez pravne ureditve ni mogoč, saj bi v tem slučaju obveljala moč najbolj odporne pesti. Interesi nafte industrije so silili zvezno vlado, da se začne brigati za pravno stanje nepremičnin na Aljaski. Pravico do urejevanja pravnega stanja nepremičnin ima na Aljaski le zvezna vlada in zato se je boj za nepremičnine prenesel kaj hitro na njo in Kongres v Washingtonu. Iz tekme za izkoriščanje nafte in drugih prirodnih bogastev se je kmalu razvil pravi boj vseh proti vsem.

Najslabše je pri tem kazalo za domačine, to je tistih okroglo 60,000-80,000 Eskimov, Indijancev in Aleutčanov, ki so se preživljali z lovom in ribolovom. Ker so bili prepuščeni sami sebi, niso poznali nobenega šolanja in se niso zlepa mogli uživati v vse skušnjave in nevarnosti sodobnega tržnega gospodarstva. Zato so ostali tam, kjer so bili stoletja: ribarili in lovili so toliko, da so kot pravi proletarci komaj preživljali družine. Zato je bila tudi umrljivost med njimi velika, revščina pa neomejena. Našli so se socialno misleči prišleki, ki so jim skušali pomagati vsaj do primitivnega organiziranja skupnih zadev. Med tem se je tudi naša javnost začela zanimati, kaj vse se godi na Aljaski.

Vse to je pripomoglo, da se je za Aljasko začela zanimati tudi politika, vendar ne preveč. Ko so naftna podjetja začela pritiskati na Kongres in zvezno vlado, naj uredi posestno stanje na nepremičninah na Aljaski, je bil sprožen postopek za potrebno zakonodajo. Postopek bi bil verjetno zelo počasen, ako ga ne bi poganjali razni lobisti tako v Kongresu kot v zvezni upravi. Postopek je rodil celo vrsto načrtov, kdo vse naj ima korist od zemlje na Aljaski.

Do sedaj je bilo doseženo vsaj to, da je bilo število upravičencev dognano in priznано. Med upravičenci do zemlje stojijo na prvem mestu domačini, Eskimi, Indijanci in Aleutčani, ki živijo dolamo v redkih mestih, deloma pa v okoli 200 vaseh, ki so raztresene po vsej državi. Pečajo se večinoma z ribolovom in lovom, nekateri so pa že poskusili z raznimi obrtmi, in celo trgovinami na drobno. Kdor le more, išče službe v zveznih in državnih uradih ter v podjetjih, ki jih imajo državni in zvezni uradi v svojih rokah. Med tem je začela napredovati tudi prosveta, toda ne domačinom v korist. Kdor si pridobi izobrazbo in ne najde takoj kruha doma, gre na jug v druge države. Domačini tako zgubljajo podmladek, ki naj bi prevzel vodstvo te res majhne narodne manjšine.

Na drugem mestu za upravičence do zemlje je zvezna vlada, na tretjem pa država Aljaska. Tako zveza kot država bi seveda radi dobili kakovostno dobro zemljo, kar je ne odpade na domačine.

Kaj kdo hoče? Med domačini so zelo različne tendence. Starejši rod se poteguje za zemljo, ni mu toliko za denar. Mlajši rod bi rad imel denar. Zveza in država bi rabili svet za namene, ki bi koristili vsej deželi. Domačinom ponujajo sedanjí načrti Predstavniškega doma 40 milijonov akrov, domačini bi pa radi dobili od senata, kjer še ni padla nobena načelna odločitev, 60 milijonov akrov. Dalje naj dobijo še odškodnino v znesku bilijona dolarjev. Odškodnina naj bi se ne razdelila. Upravljal naj bi jo posebna korporacija, ki bi bile v njej zastopane država, zvezna vlada in domačini.

Naftna industrija je že spravila v zakonski načrt predlog, da naj pripade širok pas zemlje od severa proti jugu zvezni vladi. Ta pas naj bo odrejen za naftovod. Naftne družbe se namreč bojijo sporov z zasebnimi lastniki zemlje, ki bi jim verjetno nagajali pri investicijah v naftovode.

Trenutno ima Predstavniški dom svoj predlog že sestavljen in bo verjetno kmalu izglasovan. Senat je svojega izdelal in odobril ta teden. Ker sta predloga Doma in Senata različna, ju bo morala konferenca zastopnikov obeh zbornic izenačiti in skupni predlog dati znova na glasovanje.

* V NAŠEM BABILONU novic nikdar ne zmanjka. Največ je slabih — teh nikoli ne zmanjka, le več in več jih je vsak dan. Malo je dni v letu, da bi ne bil kak policist ustreljen. Napadov iz zased je mnogo vsako noč. Napadajo potnike tudi na avtobusih. Največ teh napadov povzroče temni in črni frkolini. Policija posveča pozornost temu, ujame mnoge in jih zapira. A ko pridejo pred sodišča, tam so pa premehki z njimi. Zviti zagovorniki se poslužujejo vseh vrst izgovarjanja, češ, da so mladoletni in s takimi se ne more postopati kakor s polnoletnimi zločinci. Hm, stari so pa dovolj 15, 16 in 17-letni frkolini, da napadajo potnike, jih okradejo in pretepajo in večkrat streljajo policiste in mirne ljudi po ulicah ob večerih in večkrat tudi podnevi. Čudna, čudna je naša justica v teh ozirih. Zdravil, ki bi pomagala ozdravljati to, ne uporabljajo, pač pa v teh ozirih je zelo meščasta, s takimi bi bilo treba odločno postopati. Popustljivost in prizanašanja to zlo še povečujejo. Zločincem dajejo potuho, zato zločinstvo raste in se razširja, kakor kuga na mesto, da bi se zniževalo.

Tako je, naša sodišča ne znajo zdraviti prav te vrste bolezni. Krivd, da se godi tako kakor se je pa seveda še več. Vse polno. Odkar se dan za dnem dogajajo velike goljufije in to v takih krogih, o katerih bi nepoučen človek mislil, da je vse pošteno — ni nič prehudo povedano: da od obnašanja starejših, ki so na vodilnih, odgovornih položajih se mladi uče in se potem tako obnašajo in povzročajo, kar povzročajo. Mislijo si: Če oni lahko — zakaj ne bi še mi.

Tako gre in žalostna kuga se razširja naprej v naši družbi! Poleg zgorajšnjih sitnosti in težav, ki so seveda najhujše, je v našem Babilonu pa še mnogo drugih težav. Posebno rasnih, zatem gospodarskih in socialnih. Oča Daley se ne stara zastopati bolj in bolj vsak dan. Skrbi ima dosti. Če bi ne imel trde irske kože in močnega hrbta, bi ga čičaške skrbi in sape odnesle kdaj že. Tako pa se drži in pri vseh rasnih in drugih težavah lahko poudari: Irski kri ne fal!

Politikarji so navihani ptiči. Irski še posebno. Če bi ne bili, bi mnogi med njimi ne sedeli tako dolgo na važnih položajih, kakor sedijo. Politiko znajo mešati posebno pred volitvami tako kakor noben čudodelnik ali očarjevalec gledalcev na kakem odru. Načrtov jim za to nikdar ne zmanjka. Danes nekaj predlagajo, ki se lepo glasi in bi bilo v korist javnosti, če bi se uveljavilo. Zavedajo se pa že v naprej, da predloge bodo v raznih zbornicah, kjer se bo o tem razpravljalo in presojovalo, odnesle sape. In ko jih odnese, se potem lepo pobožno držijo in izjavljajo: predlagali smo, priporočali, ampak zastopniki nas protno stranke so jih zavrgli. To naj vam oči odpre — komu je za poveriti na dan volitev vaše glasove. In to smo mi, naša stranaka, prijateljica malih ljudi, ki se bori za vaše pravice. Ne pozabite tega!

In največkrat tako gre. Pred volitvami znajo politikarji ustvariti tako vreme, da prija njim. Velikokrat z zato prirejenimi "političnimi polucijami", da kar zamegljijo jasnost javnosti, v zamegljenosti javnost potem voli kakor vedno, to je po starem. V tem so mojstri, še vse večji, kakor so bili v starih časih, pač pa za morjem tisti, o katerih so vedeli praviti stari očanci, da so hodili okrog s "črni mi bukvami", delali točo — tu in tam pa jo preprečevali in odvrčali.

Od zdaj naprej pa vse tja do narodnih volitev drugo leto bo takih političnih prizorov v naših ZDA vse polno. Zdaj že zbirajo konvencije delegate. Potem, kdo naj bi bil nominiran za predsedniškega kandidata in za druge položaje, ki jih ni malo. Obe glavni stranki računata, da jim bodo na volivni dan dali glasove mladi volivci, ki bodo lahko volili ob starosti 18 let. Zelo se je s tem pomnožilo tudi število črnih volivcev. Volitve drugo leto bodo pokazale vplive vsega tega.

Tako, vidite, pihajo sem in tja politične sape in vetrovi v našem babilonskem mestu. Zanimivo je tudi, kakor to odkrivajo razne preiskave in odkritja, kako srečo imajo nekatere osebnosti, ki so na važnih državnih in drugih položajih. Delnice dobijo po nizki ceni — čez nekaj časa jih prodajo za cene, ki segajo še gori nad zvezde v vse mirju. Prav zadnje čase je tisk poln poročil, kako so razni uradniki bili deležni takih priložnosti doli v Springfieldu. Razne prilike so jim prinesle izredne priložnosti kot: "V zrak so vrgli par rjavih centov, nazaj pa jim je padlo v 'shoe bokse' in nekaterim celo v 'bušlje' toliko 'zelenih metuljev', da niso vedeli in ne vedo kam z njimi."

Javnost povprašuje, po kakih "receptih" so prišli do take "sreče"? Tisti, ki so imeli to "srečo", nekaj pojasnjujejo, preveč pa ne in to pa daje odgovor: Znati je treba, pa se pride do dobrih "hrušč"! Se štosti drugih takih novic je to od okrog. O teh pa še kaj prihodnjič.

* NEKAJ DOMAČIH NOVIC. — Letos je šlo več naših rojakov na obisk v staro domovino. Zdaj se vračajo in marsikaj zanimivega povedo, kaj vse so doživeli v svojem rojstnem kraju med sorodniki in drugimi znanci. Mr. in Mrs. Victor Lavriša, ki sta se podala v juliju v Horjul, sta se že v avgustu vrnila. Dosti zanimivega povesta od tam. Do avgusta sta živela na Hoyne in 21. cesti v Chicagu. Zdaj sta se preselila v predmestje Roselle, severozapadno od Chicaga. Postavila si sta lep, nov dom tam. Tudi mladi, tu rojeni radi gredo pogledat rojstne kraje svojih staršev in njihove sorodnike. Tako je mladi fant Tomaž Sušteršič iz Berwyna, sin Mr. in Mrs. Tomaža Sušteršiča, šel letos na partedenski obisk v kraje svojih staršev. Obiskal je sorodnike, več lepih krajev v domovini, o katerih zdaj zanimivo kaj pove. Prav tako, prav je to, to poživlja ljubeznivost do rojstnih krajev staršev. Pred kratkim je preminul v

Chicagu rojak Joseph Zorko. Bolehal je precej časa, zdaj ga je rešila smrt trpljenja. Bil je zvest faran župnije sv. Stefana, član več društev, pri katerih je rad sodeloval, tako tudi pri prireditvah za župnijo. Bil je rodom iz Skopje pri Krškem. Pokopan je bil iz cerkve sv. Stefana v ponedeljek, 20. septembra. Zapušča žalujočo ženo Ano, roj. Soško, dve hčeri in več vnukinj in vnukinj. Naj mu bo lahka ameriška gruda in naj počiva v miru božjem! Sorodnikom pa sožalje. R.

Vabilo in pozdrav

EUCLID, O. — Izredna priložnost se vam nudi, ko ste vabljeni s vzhodnega dela Clevelanda in Euclida, da se srečate z neznanom nam deželo Indijo. O nji bo govoril in jo kazal v podobici (slides) v nedeljo, 7. nov., po popoldanski pobožnosti pri Mariji Vnebovzeti slovenski misijonar p. Jože Cukale, D.J. Takoj po končanem cerkvenem opravilu ob 3. popoldan bo v šolski dvorani ta prireditve, ki ste na njo iskreno vabljeni.

Nedvomno ste vsi, ki se zanimate za članke Rev. Charlesa A. Wolbanga v AD, seznanjeni z življenjepisom misijonarja J. Cukaleta. Poznamo iz spisov delno njegovo življenjsko pot. Nepričakovano nas je dosegla vest, da pride med nas v Ameriko. Če bi bili preje obveščeni, bi se dalo kaj več storiti za njegov prihod. Kljub kratkemu obisku je še priložnost se srečati z njim. Naj mu bo v imenu nas Slovencev izrečen naš: Iskren pozdrav in dobrodošli! Zelim, da se daleč od rodne domovine v tujem svetu počuti med nami, ki z njim delimo življenjsko usodo izseljencev na drugi strani zemeljske oble, kot da bi prišel med svoje na Vrhniki.

Vaš poklic je za marsikoga neumljiv. Ne more razumeti, da je kdo, ki se odprve temu, kar mu je na svetu ljubo in drago, da zapostavi vezi, ki ga vežejo na starše, brate, sestre, domovino, na vse, kar je tako zraščeno z udbodnostjo, ki jo nam obeta zemlja. Sv. Peter je enkrat menda z vprašanjem hotel poizvedeti za plačilo, ko je Gospodu dejal: "Vse smo zapustili in šli za Teboj..." Nedvomno bi tudi Vi nam, ko ste odšli in se odločili za misijonsko polje, to ponovili. Prišli ste med nas morda tudi s tem, da bi med nami dobili moralne in tudi kaj gmotne pomoči, ki jo tako silno potrebujete pri širjenju božje blagosti.

Upam, da in Bog daj, da ne boste odnesli od nas vtisov brezbriznosti in nezanimanja za misijonsko delo v Ameriki. Kakor misijonar na terenu pričakuje pomoči iz zaledja, tako tudi verujoči v Kristusa od časa do časa potrebujemo, da nas kdo "potrdi v veri. Če omagujemo pozabljam, kaj je prav za prav smisel človeškega življenja na zemlji, naj ob Vaših žrtvah, Vašemu vzoru doživimo, da je slednji, ki je krščen, spojen s Trto — Kristusom — ud mističnega telesa — Cerkve — in kot tak odgovoren za rast vsega delovanja za pokristjanjenje sveta! Tu pa tam si morda domišljamo, da smo "vzorni, dobri katoličani", če poleg vzdrževanja svojih farnih obveznosti damo nekaj drobiža še za zunanje potrebe... Smatram, da je termometer višine in nižine našega krščanskega udejstvovanja, mišljenja, delovanja merilo ne samo, koliko se zanimamo za delo, ki je povezano za svojo faro, pač pa koliko komu pomagamo, da vesoljni svet spozna ljubezen Kristusovo.

Če kdaj, danes so "polja zrela za žetev". Kdo bo požel, bo odločilno za krščansko ali brezbožno pojmovanje človeka na zemlji! Dobro in zlo ima včasih privlačno moč, da nas za seboj potegne. Naj nas vse mlačno obisk misijonarja pritegne vsaj to nedeljsko popoldne, da se odloči

Milwauški zapiski

SESTANEK. — Jesenski in zimski popoldnevi kakor tudi večeri so prav primerni za sestanke. V tej dobi se navadno delo razmahne v polni meri. V mnogih društvih prevzema odgovorna mesta novi odborniki. Nove moči so zopet na delu. Članstvo lahko ponovno z upanjem gleda v bodočnost. Delo, ki je morda že nekoliko zapalo, ponovno zaživi. Oblikujejo se novi načrti in počasi prihajajo do izvedbe. S takim duhom tudi slovensko kulturno društvo Triglav začelja svoje delo in svojo novo sezono. Poletna veselost piknikov je minila. Čas je prišel, da se nekoliko kulturno osvežijo. To je namen sestankov. Tak sestanek, ki naj Slovence okoli društva Triglav zopet nekoliko kulturno razgiblje, bo v nedeljo, 14. novembra, ob treh popoldne v dvorani sv. Janeza Evangelista na 83. cesti in Cold Spring Rd. Vsi člani in članice so vabljeni. Poleg sestanka se boste tudi srečali s svojimi starimi prijatelji in znanci, kar je tudi velikega pomena. Tako se ohranijo in utrjuje vezi, ki so morda že malo popuščale.

SEJA. — Odborniki slovenskega društva Triglav so se pod vodstvom novega predsednika Jožeta Ornika zbrali k posvetovanju. Seveda ni za njega to prva seja, vendar jo je imel privrkat na položaju, ki ga sedaj uživa. Ni to majhna odgovornost. Delovanje in napredek vsakega društva veliko zavisi od programa in načrtov, ki si jih odbor v naprej zamisli in upa, da bodo prinesli zaželjeni uspehi. Tako so tudi na tej seji napravili celoten program za celo leto. V kolikor mi je znano, so se domeni, da bo kot prvi program nastop Miklavža. Padli so že celo nekateri predlogi, naj bi to opustili, ker je to navada, ki ima le pomen za starejše. Odbor je bil mnenja, da je to tako lepa navada in tolikšnega pomena ne samo za starejše, ampak tudi za mlajše, da jo bodo ohranili. Spremenjeno bo le v toliko, da bo mlajši rod imel pravzaprav vse v svojih rokah. Starejši bodo več ali manj le svetovalci. Zelo pametno! Kultura ni vedno dobičkanosna, vedno pa lahko bistri duha in sree. Le tako naprej! Druge proslave, kakor pustna zabava, materinski dan, spominski dan in ostalo, bodo dobile svoj izraz v na novo izdelanem programu. Ko bom kaj več zvedel, vam bom pa sporočil.

MEDNARODNI VELESEJEM. — Milwaukee je znan po svojem mednarodnem velesejumu, ki se vsi vsako leto v novembru. Tudi letos se bo vršil v dneh 19.-21. novembra. Letošnje leto je 28., odkar se ta mednarodni velesejem vrši. Vsi nastopi in programi se vršijo v Milwauški areni. Ta velesejem se vrši pod pokroviteljstvom mednarodnega instituta, 45 narodnosti in pivovarne Pabst. Tisti, ki nič ne pazijo na kapitalizem, se dobesedno lahko nasejo vseh jedi okrog sveta. Posebna bo tako urejena, kakor je to v navadi po mnogih mestih, da ti namreč postrežejo kar od zunaj pred restavracijo. Letos bo na razpolago jedil iz več kakor 30 dežel. Tam bo tudi posebna trgovina, kjer si boste slednji, ki hoče razširiti svoje poglede nam tujega sveta videti in poznati, ki je tudi njegova in tvoja zadeva, da se tega, tako redko zanimivega predavanja, udeleži. V imenu vseh misijonskih sodelavcev iz Collinwooda in okolice Euclida vabi

M. T.

Čaj pijemo doma
Stiri petine vsega v ZDA porabljenega čaja popijemo doma.

lahko naročili stvari, ki jih je drugače skoraj nemogoče dobiti. Tedaj bo tudi čas za kakšno posebno božična darila, zlasti za tiste, ki niso zlepa z nobeno stvarjo zadovoljni. Veliko teh predmetov je ročno delo in ima zato še večjo vrednost. Nekateri predmete bodo izdelovali kar na mestu. Ko bo konec velesejma, bo verjetno zelo težko dobiti predmet, ki ste ga tam videli in ste ga želeli imeti. Ne zamudite lepe priložnosti si ogledati ta mednarodni velesejem z raznimi posebnostmi, navadami, nošnjami in jedili. Letošnji velesejem je predvsem posvečen severnemu delu Evrope Laplandiji. Bo zanimivo!

NOVO VINO. — Tisti, ki niso rasti v vinorodnih krajih, so velikokrat prikrajšani za lepe navade, ki so združene pri pokušnji ali 'krstitvi' novega vina. Naši fantje z Dolenjske in Stajerske so so tega vajeni in bi bili prikrajšani za velik užitek, če tega ne bi bilo, pa če je v še tako majhni obliki. Tako nekako so se počutili ti fantje pred dvema tedni, ko so pokušali novo vina, ki je zrastle na domačem vinogradu in sicer triglavskem. Zbrali so se skupaj kljub slabemu vremenu in so rekli, kaj nam morejo, če smo vesel! Rudi Kotar in njegova žena Rezi sta spravila na 'segedinar golaž' in ga pripravila za lačne želodce. Na to se pa pije. Družba, kakor je bila od začetka majhna, se je bolj in bolj večala. Nazadnje bi kmalu vsega zmanjkalo. Ugotovili so, da je Jože Ornik dober vinogradnik, ki je pripravil dobro vino iz domačega vinograda in da po domačem vinu glava ne boli. To je za menda glavno.

FINANČNO POROČILO. — Pri Sv. Janezu so nam pripravili presenečenje. Prišel sem v cerkev kakor po navadi. Saj veste, človek včasih vzame stvari samo po sebi umevne. Tokrat ni bilo tako. Župnik se je odločil, da poda točno poročilo o stanju fare. Rekel je, da imajo nekateri ljudje napaden vtis, ki ga dobijo, ko prihajajo v cerkev in se vse zdi, da tako lepo v miru teče. Ker hoče, da vsak faran ve, kako je pravzaprav stanje fare, se bo v naslednjih nekaj tednih babil samo s tem vprašanjem, da se ljudje začno zavedati, da imajo ne samo pravice, ampak tudi dolžnosti. Pri prvem poročilu je orisal v glavnem, kaj fara ima. Našel je cerkev, šolo, župnišče, stanovanje za kaplana in kuharja, ker župnišče je za to premajhno, sestrsko hišo, dvorano, kjer je cerkev prvotno stala, in še nekaj praznih lotov. Celotna vrednost vsega tega znaša čez 800,000 dolarjev. K temu je omenil, da ima cerkev dolg, na katerega ljudje tako radi pozabijo. Tega dolga je v bližini 300,000 dolarjev. Zdelo se je važno župniku, da je ponovno udaril, da ima fara dolg, ki ga je treba odplačati. Dosednji dohodki tega ne bodo zmogli. V drugem poročilu je povedal, kakšni so bili dohodki v prvih devetih mesecih letošnjega leta in kakšni so bili izdatki. Iz poročila je izgledalo, da kar nekam dobro fara vozi. Celotna prebitka bi bilo. Ko je omenil, da vsa gradnja zgubi vsako leto toliko na vrednosti in da ni nobene rezerve, če se kaj primeri, se je vsakemu posvetilo, da ni več vse tako rožnato, kakor je od začetka izgledalo. Župnik je rekel, da fara zmore premostiti to težavo z nekoliko naporom in da zaradi tega, ker gremo pravzaprav v luknjo, ni treba izgubljati glave. Le potruditi se je treba nekoliko bolj in bomo zopet na konju. Zdi se mi, da je dobro, da fara ve, v kakšnem stanju se nahaja. Potem se ne more nihče več izgovarjati češ, nisem vedel.

KAREL MAUSER:

VELIKA RIDA

Kaj ga je gnalo nazaj k Agati? Vse doslej se ni o tem nikoli baval. Srečala sta se, žobarila, povedala mu je vse o svojem trpljenju, o Folteju in zdelo se mu je, da se je spremenila. Lahko bi se poročila in se ni. Čakala ga je.

To mu je bilo všeč. Tisti prvi čas na otroka ni žinjal. Eno samo se mu je upiralo: da je bila trda do Smrečnika. Resen, stari je bil samogolten, še vedno je videl samo zemljo, bal se je za svoj kot. Toda bil je star in življenje ga je trdo udarilo.

Kadar sta bila sama, je Smrečnik vselej silil vanj:

"Zinjaš, da si resen sam pri njej?" In je mahal s prstom kakor nihalo pri uri. "Tisti one, ki je žago kupil in v Beljaku živi, tudi napleta. Ne pride zdaj toliko barti, kar ti hodiš, zinja pa še nanjo. O, še, še!"

Nantej mu ni verjel. Tudi zdaj mu ne verjame, toda zdaj sta tukaj otroka: Nantej, ki raste in ve, da ga ima Barbara bolj rada kot Agata, in Mojčika s svojo grbico in s svojimi velikimi očmi, ki so prav take kot Mojčine. Samo v te oči pogleda in ne more k Agati. In prav ob Mojčiko se Agata toliko barti obregne, ker se ob Mojco ni mogla.

Kakšna je bila za Vse svete! Pihala je kakor gad, ko je videla, kako sta otroka rinila v Barbaro. Ni je mogel pogovoriti. Celotno pot, prav do vasi, mu jih je pela:

"Ponjo pojdi in naj gospodari pri Račniku! Z otroki zna, na vsako delo se razume, stari jo ima rad, strina jo ima rada in vselej se prav zasuče. Jaz pa nikoli!"

Nantej si mora priznati, da se resen ne. Otrok ni imela. Nikoli ni čutila, kaj je otrok, kaj hoče in kaj si želi. Saj jih Barbara tudi nima, toda z Mojčiko in Nantejem je bila skupaj od prve ure. In po Mojčini smrti jima je bila mati namesto nje. Nista iz nje zrasla, toda rasla sta na njenih rokah in od njene ljubezni sta bila in še pijeta. Zato je ne moreta póżabiti. In če Agata žinja, da jima bo to ljubezen prepovedal in ubil, se je zmotila.

Nič ni veselja v Nanteju. Tista Agatina pisma v ujetništvo so ga burila in želel si je priti domov. Zdaj se je pa vse zataknilo.

Otroka sta močnejša od Agate. Posebno Mojčika. Ze iz samega usmiljenja do tega ubogega mislila Nantej kar ne upa žinjati, šela Nantej kar ne upa žinjati, kako bi bilo, če bi Agata k Račniku za mater prišla in bi Mojčiko po strani gledala. Otrok se je nikoli ne bo navadil in ona ne otroka. Prepada med njima bo ostal in morda se bo z leti še širil in poglobljajal.

Kako to, da doslej na to skrajni ni žinjal? Je bil resen tako trepasto neumen, da je videl samo tisto staro, mečiževno ljubezen?

Se mar ni strašno vse spremenilo, kar Barbare ni več? Otroka sta bila živa, kakor zdaj nista več. Oče je tih, strina je tiha. Če Agata pride, komaj kaj žobarita. Stari ne reče nič, a Nantej ve, da naskrivaj včasih kapne v Zahomec. In strina tudi. V nedeljo popoldne gre k njeni. Nantej je noče barati, da bi ji ne bilo nerodno. Pa dobro ve, da je bila pri Barbari.

V temi, ko je čisto sam v naizbi, ko ve, da otroka spita pri strini, se mu zdi, da je tudi v njem misel na Barbaro živa. Otrokom krade mater, odloča se za Agato, ki je otroka nočeta. Zakaj se pravzaprav ženi? Da bi grunt dobil zdrave, pridne roke! Bi bilo grdo in nazadnje Agata ni med tistimi, ki bi se za

grunt pretrgala.

Otrokoma išče mater. Resen, tako vedno žinja sam pri sebi. Otroka brez matere bosta zdivjala, ko bosta prišla v tista leta, ko samo materina beseda še kaj zmore.

Kaj naj jima Agata da? Nekaj tiste Oštirnikove košatije, ki žinja, da lahko sama na svetu živi. Mar bi ne imela otroka sto bartov več od Barbare, ki bi jima od tiste preprostosti, ki je iz njene fače zrasla, dala za celo življenje dovolj?

Misli so se pletle kakor klopčič in kar ni jim mogel do konca. Kakor hitro je zaprl oči, že je videl Barbaro na vozu in ob njej stisnjena otroka, zavita v debelo, toplo odejo.

Pa je kakor z voza padla spet misel: No, vidiš! Če Agata vzameš, se otrokoma pot do Zahomca za večno zapre. Otroka ne bosta smela do Barbare in Barbare ne bo več k Račniku.

Se nikoli misel ni bila tako ostrina in trda kakor ta hip. Zdelo se mu je, da se je misli nekam navadil, ker jo je nosil v sru, kakor pač nosiš breme, ki se ga otepaš; ker pa se ga znebiti ne moreš, se ga navadiš in ga nosiš s seboj.

Toda zdaj je misel zunaj, zlezla je iz srca in stoji pred njim. Mirna, ne preti, ne toži, ne zdihuje, toda Nanteju se vendar zdi, da je že naredil greh.

Z Barbaro bi moral biti drugačen. Vsa leta je živel z Mojco, njo je z otrokoma vred pestovala. Do zadnje ure je bila z njo, njene križe je nosila, potlej pa se oprilela otrok. Mojčika bi brez Barbare ne obstala.

Zunaj se je spet vzdignil zjenski, novembrski veter, otepal z vejami ledarje v kolšu in Nanteju se je nenadoma zazdelo, da je ta veter ograjil ves svet in da je v ozkem krogu ostalo samo dvoje: samotni Mojčin grob pri bistrski cerkvi na hribu in pa Barbarino srce v Zahomcu. Agata in njena košatost sta bila izven tega in Nanteju se je zdelo, da je prav tako.

NA VELIKI RIDI

Nantej in Agata — oba sta čutila, da je nekaj hladnega leglo med njiju. Zgodilo se je celo, da je neki večer Smrečnik Nanteja že v kolšu ustavil, ko je kanil iti v vas.

"Ti, žinjam, da je bolje, če se obrneš. Je tisti one notri. Nekaj računata, se reče, sta računala, dokler sem bil v izbi. Pa sem se umaknil, he-he! Nekaj barti me je tako pogledala, da sem koj vedel, koliko je ura."

Nantej ni rekel besede, v izbo je pa vseeno šel. Agata, lepo opravljena, je sedela za mizo in točila vino.

"Ravno prav si prišel," se je naredila veselo. Koj je prinesla kozarec in nalila tudi njemu. "Valant," se je predstavil tujec.

Nantej mu je hladno segel v roko. Videl je Agato, kako gleda skozi prste oči, in v tistem hipu mu je postalo žal, da ni poslušal Smrečnika. Mar ga je prav nalašč zvabila? Toliko, da mu pokaže, da lahko drzno cloveka, če hoče. Bogatejšega, kakor je Račnik.

Ni hotel koj oditi. Zobaril je, toda počasi in previdno. Prav mučil se je, da je naredil vtis, kakor da mu to slučajno srenčanje ne mede štrne. Agata je bila sladka in Nantej je moral priznati, da je lepa. Stisnjen živote, vino ji je obarvalo lica, žobar se ji ni ustavil in, če sta se srečala s pogledi, je Nantej videl, da se ji oči svetijo.

Vzdignil se je vendar prej kakor po navadi. Agata ga je sprejela na dvor.

"Malo bi počakal, saj bo skoraj odšel. Nekaj računov še urediva."

OH, TI SORODNIKI!

Umrli je kmet Jože s planine. Pogreb je bil kar imeniten, kot se reče: bilo je veliko vencev in klepetulje so imele kaj preštevati in o čem govoriti. Zato je med možmi lahko nekdo rekel: "Ljudje pa res naredijo iz vsakega dogodka cirkus!"

Zenske so govorile o Jožetovi rajni, ki je odšla že pred leti na zadnjo pot, možje o Jožetu samem. Sam je živel zadnja leta, brez otrok je bil. Kmetija je bila velika, največ je bilo gozda. Včasih, se je nekdo spominjal, je bilo pri hiši veliko živine in tudi drugače je bilo vse obdelano. Takrat so že živeli njegovi starši. Jože pa je ostal sam, ni zmogel vsega. Bolehen je bil, nekaj še iz prve svetovne vojne, s koroške fronte, nekaj iz druge vojne. Gozd ga je pravzaprav zadnja leta redil; sicer ne tako kot drugi, ker Jože ni sam sekal in vozil hlodov. Životaril je. Nikogar pač ni imel.

Tako so se ga pač vsak po svoje spominjali.

Bolj kot vse drugo je seveda pogrebce zanimalo, če je imel Jože sploh kakšne sorodnike in kdo utegne priti na pogreb. Pa jih je prišlo več, kot so pričakovali največji optimisti. Nekaj se jih je pripeljalo z dokaj lepimi limuzinami. Celotno tako blizu pokopališča so prišli z njimi, da je marsikoga motilo. V gosjem redu so hodili po lestvici svoje sorodniške vezanosti za Jožetom.

Red je pač red in kdo bo bolje vedel, kam kateri sodi, kot pravi sorodniki! Najbližnji so hodili v bolj črnem, bolj oddaljeni pa čedalje bolj sivi in vsakdanji. Manjkali pa niso, prišli so, in to je bilo zelo lepo, so menile ženske. "Kdo bi si mislil, da je imel Jože toliko sorodnikov!" se je slišalo neke bolj zadaj.

"Za življenja pa je bil zmeraj sam. In takšna kmetija, ki bi lahko pet ljudi preživela!"

Po pogrebu so odšli ljudje vsak na svojo stran, gosji red sorodnikov pa se je nekaj časa motovilil okrog pokopališča, potem je zavlil v gostilno in zase del boljše sobo.

V spodnjem prostoru je nekaj pogrebcev naprezalo oči in opazovalo tuje ljudi. "Ko je Jože živel, nisem nobenega videl," je rekel nekdo. "Le od kje so se vzeli?"

"Kaj se ne bi? Osem, deset hektarov ni tako majhna stvar!"

"Sedmina je, sedmina. Delili bodo. Najbrž se že pogovarjajo, kaj bo kdo dobil in kaj ima pravico dobiti. Menda je med njimi bratranec..."

"Koliko žensk je v tem sorodstvu, komaj jih prešteješ! Jože pa si je na stara leta moral sam kuhati. Moja teta mu je hodila od časa do časa pospravljat."

"Na občini sem se ničlikokrat dajal za Jožeta, da bi mu odpisali davek. Saj ni imel s čim plačati, komaj je živel, ker ni mogel delati. Nazadnje še krave ni imel."

Kaj so govorili v boljši sobi, seveda ni bilo mogoče slišati. Včasih je nastala za vrati premišljajoča tišina, potem se je zopet utrgal kakšen plaz smeha. Sedmina pač.

Sedmina je trajala pozno v noč. Sorodniki so odšli pogledat še kmetijo v planini. Naslednje dopoldne so se odpeljali. Kmetija je spet ostala sama, še bolj samotna, kot je bila pred meseci. Vendar pa se od časa do časa sliši iz mesta, da se sorodniki dajejo in pravdajo zanj, za gozd in njive, za pašnike, hlev in hišo. Slišati je, da bodo vse prodali in delili denar.

VESTI
IZ SLOVENIJE

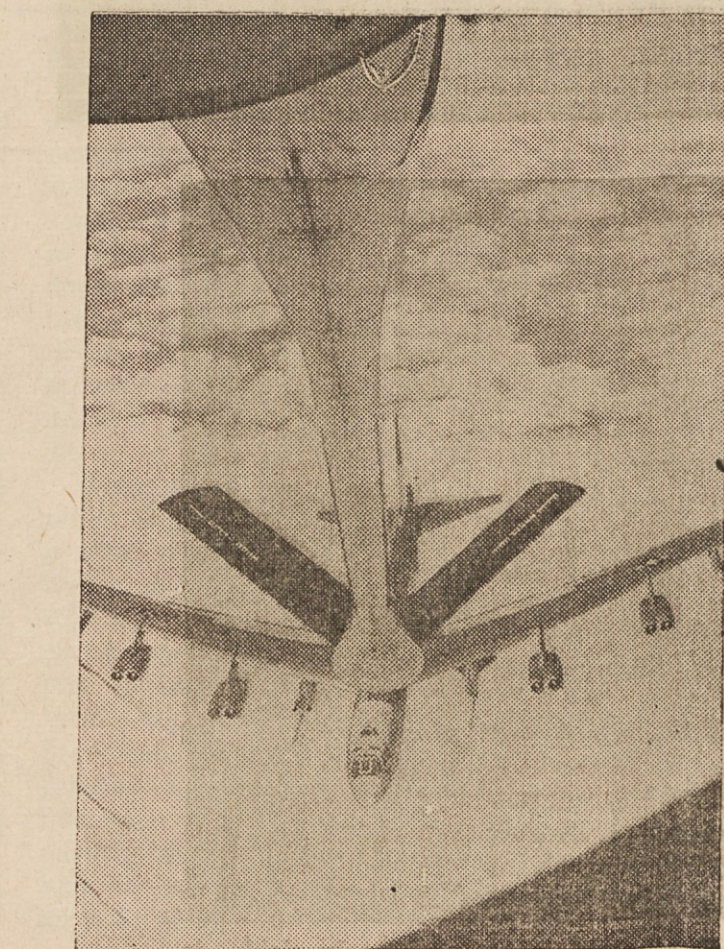
Kmet je čutil, da je sam

Ne sprašujem, kdaj bom lahko kot kmet šel na redni letni dopust za štiri tedne. Tudi meni bi kje drugje bolj prijalo kot pa na njivah in travnikih ter vsak dan po več ur v hlevu.

Rad bi zvedel, kdaj bodo naši socialni, socialistični in ne vem kakšni dejavniki še, ki se ukvarjajo z našim 'kmečkim' starostnim zavarovanjem, uvideli, da ne govorijo in delajo po volji in v dobro nam kmetom. Ker je to vprašanje tako široko in tudi življenjsko ter obnem boleče, menim, da bo vsako drugačno reševanje kot z neposrednim kmetovim sodelovanjem, zmotno in prej ko ne krivično. Ali se res

ne bi dalo postoriti v obliki ankete, ko bo nekaj variant že znanih? Na vprašanja bo naš kmet še odgovoril, prej kot pa šel na sestanek. In še to: tisti, za katere gre, bodo govorili. Predlagam, naj bo poleg že pripravljenih ali še na novo zamišljenih možnosti še vprašanje: "Ste za prostovoljno starostno zavarovanje kmetov ob isti podpori družbe kot sicer?" Kaj več o tem, za nas kmete nesprijemljivim in tudi sramotnem odpravljanju starosti ne želim razpravljati.

S kakšno zagretostjo in kako kompleksno se lotimo del, ki so v tesni povezavi z našo dejavnostjo, pa tole: 15. avgusta smo

NAPAJANJE LETALA V ZRAKU — Slika kaže pogled z letala-tankerja na bombnik B-52, ko se približuje v letu za polnitev z gasolinom.

imeli v Vodicah področno tekmovanje traktoristov iz vseh ljubljanskih občin.

"Kmečki glas", ki je sicer bogat, kadar o takih stvareh poroča, je bil to pot tako skromen; napisal je samo, da je bilo "področno tekmovanje traktoristov", nič pa kje in da je bilo še kaj poleg pridejanega. V našem primeru demonstracija kmetijskih strojev, saj je bil spored dolg poldrug kilometer, in to samo kmetijske mehanizacije. Kje so bile sekcije za kmetijstvo pri občinskih konferencah SZDL? Kje naši člani ZK, kje tov. Milovan Zidar? In tako še daleč naprej!

Naš delovni kmet, ki je sodeloval pri prikazu kmetijske mehanizacije, je vse to videl. Čutil je, da je sam. Da ga samo s položnicami še radi obiščejo, medtem ko takrat, kadar izpoveduje svoj kmečki "credo", ne dobi delčka razumevanja. Vse to so mladi tekmovalci, pionirji, videli in čutili. Ali naj bo to impluz za te mlade ljudi?

(Delo, 28. avg. 1971)

Delavci odhajajo iz
Zveze komunistov

Partijski analitiki so ugotovili, da odide med letom iz Zveze komunistov Jugoslavije okrog 50,000 članov. V Srbiji so jih lani izbrisali iz članstva, izključili ali je odšlo po lastni želji 20,550 članov ZK, medtem ko je v zadnjih dveh letih isto število zapustilo ZK Hrvatske.

Ko so to obravnavali v izvršnem komiteju ZK Hrvatske, je bilo slišati: Delavci so na vprašanje, zakaj odhajajo iz ZK, najbolj pogosto odgovorili: delavski razred ne odloča, odločajo drugi v njegovem imenu, vendar se vsi zaklinjajo v njegovem interesu.

Od 20,500 članov, ki so ZK Hrvatske zapustili lani in predlanskim, je 9,922 delavcev. Nekdo je vprašal, zakaj tem delavcem partija ni atraktivna v tem smislu, da bi se v njih politično angažirali. Dr. Andrija Dujić, predsednik ideološke komisije CK ZK Hrvatske, je odgovoril: "Priznati moramo, da je delavstvo izven resnega družbenega vpliva."

Žele obnovi železnice

Predstavniki lendavske občine in zalske županije so bili pri slovenskem izvršnem svetu, kjer so zaprosili, da naj se obnovi tri in pol kilometrov železniške proge med Lendavo in Redisčem na Madžarskem.

Proga bi služila predvsem gospodarstvu, zlasti prevažanju nafte. Varaždinsko železniško podjetje je že obnovilo 18 km proge med Čakovcem in Lendavo. Nova proga bi pomenila tudi zvezo med koprsko lukko in Madžarsko.

Skozi 85 let nudi zaslužek

Litijska predilnica je slavila 85-letnico obstoja. Je to največje podjetje v kraju, saj daje kruha tisočlanski delovni skupnosti. Za obletnico so odprli novo predilnico za sintetične preje in modernizirali staro predilnico za bombaž.

Vse naprave so stale 40 milijonov dinarjev, od katerih so v podjetju zbrali 27 milijonov. Za cilj so si postavili tudi izboljšanje zaslužka in upajo, da bodo povprečni dohodki delavcev po 1500 dinarjev (\$100) mesečno.

Računalnike uvajajo

Ob računalniškem kongresu (IFIP 71) v Ljubljani so ugotovili, da uporablja v Jugoslaviji avtomatsko obdelavo podatkov 340 delovnih organizacij. Največ jih je v Srbiji (123), njej pa sledijo Slovenija (96), Hrvaška (89), Makedonija (16), BiH (13) in Črna gora (3). Računalnikov je okrog 280, od teh jih je največ od ameriške družbe IBM.

Nova bloka v študentskem
naselju v Ljubljani

Ljubljansko univerzitetno naselje so s šolskim letom povečali

za dva nova osemnadstropna bloka. V vsakem bloku je 182 ležišč. Prostornina sob je 14 kv. m in vsaka soba je sprejela po dva študenta. Ker je bil teren za gradnjo neugoden (zidati so morali na 96 pilotih, ki gredo do globine 16 m), in ker sta bloka malo bolj razkošno grajena, je vsak blok stal 8,65 milijonov dinarjev.

Peiping daje prednost
političnim vprašanjem

WASHINGTON, D.C. — Ko je bil zadnjič dr. H. Kissinger na Kitajskem, da uredi vse potrebno za Nixonov obisk tam, so mu v Peipingu povedali, da hočejo najprej razčistiti in rešiti politična vprašanja. nato bodo prišla na vrsto šele gospodarska. Eno temeljnih vprašanj je vprašanje bodočnosti Formoze, ki so jo ZDA po posebni pogodbi z vlado nacionalne Kitajske še vedno dolžne braniti. Peiping smatra Formozo za del Kitajske in ameriško pogodbo s Čang-kajškovo vlado za vmešavanje v notranje zadeve Kitajske.

Vlada ZDA je izjavila po izključitvi nacionalne Kitajske iz ZN, da to ne bo imelo nobenega vpliva na odnos med njo in vlado v Tajpeju. To so dejansko le besede, kajti ZDA ne smatrajo več vlade v Tajpeju za predstavnico vse Kitajske, ampak le za predstavništvo Formoze.

Obrambne in zavezniške pogodbe je mogoče sklepiti le z državami, Formozo je kitajska pokrajina, tako pogodba torej z njo ni mogoča. Če jo ZDA smatrajo kljub temu za veljavno, pomeni to, da smatrajo Formozo za neodvisno državo. Tega ne marata ne Peiping ne Tajpej. Oba hočeta še vedno enotno Kitajsko in pravico govoriti v njenem imenu.

Avstralija bo vežbala
kambodžanske vojake

WASHINGTON, D.C. — Da predsedniku Nixonu ne bo ta teden dolgčas, bosta poskrbela Mrs. Indira Gandhi, ki je prišla včeraj za nekaj dni na obisk v ZDA, in avstralski predsednik McMahon.

Avstralski gost je imel še posebno kočljivo nalogo. Moral je namreč obravnavati z Nixonom vprašanje vežbanja kambodžanskih vojakov v nekem taborišču v okolici Saigona. Vežbajo naj jih avstralski strokovnjaki, ki bodo še ostali v Vietnamu.

Vse druge avstralske čete — 8,000 mož — se skoro vrnejo domov.

Avstralskih instruktorjev bo ostalo v Vietnamu okoli 125. Stroške zanje bo nosila avstralska vlada. Kambodža ima v načrtu povečati število svojih obožanih sil na okoli 220,000 mož. Manjka ji vojaških instruktorjev. Iz te potrebe se je rodil gornji načrt o pomoči iz Avstralije.

Kitajska delegacija
pri ZN ne potrebuje
viz ZDA

WASHINGTON, D.C. — Ker se naša dežela in Kitajska uradno še ne poznata, ni nobene prilike, da bi si kitajska delegacija prišla v ZDA, da jo bo na meji čakal delegat ZDA in ji pridelal vse vstopne formalnosti. Administracija ZN je naprosila, da obvesti vlado ZDA, kdaj in kje bo kitajska delegacija prišla v ZDA, da jo bo na meji čakal delegat ZDA in ji pridelal vse vstopne formalnosti.

Hanoi še zmeraj ne prizna Van Thieuja

PARIZ, Fr. — Predsednik Van Thieu je bil sicer že vmeščen v Saigonu, toda komunistična delegacija na pariški konferenci je takoj izjavila, da tega ne prizna in da ostane še zmeraj v veljavi komunistična

zahteva, da se mora Van Thieu umakniti s svojega mesta, predno bo mogoče govoriti o končanju vojnih operacij v Južnem Vietnamu.

Ženske dobijo delo

Delo za žensko
Iščemo žensko za hišno delo en dan v tednu za dvojico v Lake Shore Blvd. okolici.
Kličite 851-4863

—(213)

Male Help Wanted

KNITTER
MECHANIC

experienced on
circular machine
for second shift.

Call: 881-5459

(213)

MALI OGLASI

V najem

2 prenovljeni stanovanji, blizu Sv. Vida, zgoraj, vsako ima po 5 sob in kopalnico. Zmerna najemnina. Za pojasnila kličite: 881-5158 (x)

V najem

Enodružinska hiša z 2 spalnicama, vsa podkletena, se odda najraje zakoncem na E. 146 St. pri Lake Shore Blvd. za \$95. Nič živali! Kličite 729-1155 (212)

Lastniki prodajajo

3 endodružinske hiše na E. 185 St. s skupnim pročeljem 200 čevljev, v sredi slov. naselbine, določeno za trgovinstvo. Kličite od 5-7. ure zvečer 486-6540. (215)

Stanovanja oddajo

3-sobno opremljeno, 3-sobno neopremljeno in 4-sobno opremljeno stanovanje oddajo na E. 49 St. blizu St. Clair Avenue. Kličite tel. 921-8461

—(213)

V najem

Tri sobna stanovanje, zgoraj, furnez, porč in klet se odda eni ali dvema osebam. Slovencem. \$40. Vprašajte po 6. uri za Antona Kutnar, 1124 E. 77 St. ali kličite: 361-6668. (213)

STANOVANJE IŠČEJO

Trije odrasli nujno iščejo moderno neopremljeno stanovanje z 2 spalnicama v fari sv. Vida do 67 ceste. Kličite HE 1-0628. (212)

V najem

Lepo 5-sobno stanovanje, zgoraj, se odda na E. 76 St. Za pojasnila kličite 881-2342 po 5. uri zvečer. (214)

V najem

šest sob v Euclidu, samo poštenim ljudem. Kličite 531-9782 vprašajte za Mary. (213)

Soba se odda

Opremljena, na 1027 E. 61 St. Kličite po 6. uri zv. 431-6668 (213)

Išče stanovanje

Slovenec išče 3-sobno stanovanje z večjo garažo. Kličite po 6. uri 431-0840 (213)

V najem

Oddamo 5 sob odraslim, spodaj, dve spalnici, klet, garaža, 7002 Becker Ct. blizu E. 71 St. 361-4635 (1,4,11 nov)

Carst Memorials
Kraška kamnoseška obrt

EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. 481-2237

V najem

Oddamo 5 ali 6 sob zgoraj jako lepe sobe, samo odraslim, na vogalu Schaefer in E. 71 St. 1176 E. 71 St. tel. 391-5932 (214)

ALEXANDRE DUMAS:

Grof Monte Cristo

Nato vzame potret svoje matere iz okvira, ga zvije in pusti bogato pozlačeni okvir prazen na steni.

Potem dne v red svoje krasno turško orožje, svoje lepe angleške puške, svoje japonske porcelane, dragocene vaze in ke-lihe in umetniške bronze. Ko konča to, pregleda vse svoje predale, vzame iz vseh ključe, zloži vse v predal pisalne mize, katerega pusti odprtega; zdaj pride na vrsto ves denar, ki ga je imel v žepu, tisoč bijouterij in malenkostij, stoječih po omara-h in policah. Nato še uredi knjige in papirje, sestavi o vsem skrben inventar in ga položi na mizo.

Pri pričetku tega dela je stopil v sobo sluga, dasi je Albert ukazal, naj ga puste samega.

"Kaj hočete?" ga vpraša Morcerf z bolj žalostnim kakor jeznim izrazom.

"Oprostite, gospod," pravi komornik; "sicer ste mi prepovedali, motiti vas, to je res, toda gospod grof Morcerf me je dal poklicati."

"Torej?" vpraša Albert.

"Jaz nisem hotel iti h gospodu grofu, ne da bi vedel, kaj mi naroča moj gospod."

"Zakaj?"

"Ker gospod grof brezdvomno ve, da sem gospoda spremljal."

"To je mogoče," pravi Albert.

"In gotovo me je dal poklicati zato, da bi me vprašal, kako se je stvar izvršila. Kaj naj mu odgovorim?"

"Povejte mu resnico."

"Torej naj mu rečem, da se dvoboj ni vršil?"

"Recite, da sem se pri gospodu grofu Monte Cristu opravičil. Pojdite!"

Komornik se prikloni in odide.

Albert takoj nadaljuje zapričeto delo.

Ko konča, začuje na dvorišču topot konjskih kopit in drdranje kočije. Stopivši k oknu, vidi, da je njegov oče stopil v kočijo in se odpeljal.

Komaj se zapro za grofom vrata, gre Albert v sobo svoje matere. Ker ne najde nikogar, ki bi ga jej javil, gre do njene spalnice, kjer obstane na pragu; srce mu je trepetalo vsled tega, kar je videl in pretrpel.

Kakor da je obe telesi oživljala ista duša, je bila Mercedes pri istem delu, katero je Albert pravkar končal. Vse je bilo že v redu: čipke, nakit, perilo, denar, vse je ležalo lepo urejeno v različnih predalih.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

WESTERN SPRINGS — MONTE-REY STYLE 2 sty. crptd. liv. rm. frplc. crptd. din. rm. kit., brkfst. rm. ½ ba. Upstrs. 3 bdrm. ba. Pan. bsmt. Rec. Rm. frplc. sernd porch. dbl gar newly pntd. new comb strms-scrns. Cent. air. Lot 75x150 near everything. \$52,000 — Owner 246-0506 4554 Lawn Ave.

(213)

Westchester - By Builder

3 Bdrm. raised ranch.

Must sell. Low \$40's.

2912 Downing St. — Open 1-5

544-5431

544-5419

(213)

BUSINESS OPPORTUNITY

RESTAURANT — 59th & Kedzie Cor. Doing gd. bus. gd. oppty. for two. Owner must leave for Europe. \$14,000. 778-9336

Vide te priprave, Albert takoj razume, kaj pomenijo, ter zakliče: "O moja mati!" in pade Mercedi okoli vratu.

Slikar, ki bi mogel naslikati izraz teh dveh oseb, bi bil brezdvomno izgotovil znamenito delo.

Dasi je sklenil Albert sam to brez vsakega strahu, ga je vendar prestrašil ta sklep pri njegovi materi.

"Kaj vendar delate?" vpraša. "Kaj delam?" odvrne ona.

"O mati moja!" vsklikne Albert, ki vsled ganjenosti skoro ne more govoriti. "Z vami stvar ni ista kakor z menoj; vi pač niste mogli skleniti tega, kar nameravam storiti jaz; jaz vas namreč prihajam obveščat, da porečem tej hiši in... vam z Bogom."

"Tudi jaz, Albert," odvrne Mercedes, "tudi jaz odidem. Priznam ti, da sem se zanašala na to, da me bo moj sin spremljal; ali sem se zmotila?"

"Mati," pravi Albert trdno, "nemogoče mi je dovoliti, da bi vi delili z menoj usodo, kateri grem naproti; živel bom v revščini in neznatnosti, da, svoj kruh si bom moral izposojati od prijateljev, dokler sam česa ne zaslužim. Od tod, moja dobra mati, grem k Francu, da ga poprosim za malo vsoto denarja, katero potrebujem."

"Ti ubogo dete!" vsklikne Mercedes. "Ti boš živel v rev-

Z M A G O V A L E C — William Lynch, 18 let stari višješolec iz Bremertona, Wash., je pri primarnih volitvah zmagal nad 60 let starih predsednikom šolskega odbora. Lynch je dejal, da je "napreden konservativec". Pri glavnih volitvah nima nobenega tekmeča.

ščini in trpel lakoto? O, ne govori tega, sicer porušiš vse moje sklepe."

"Toda svojih sklepov ne porušim, mati moja," odvrne Albert. "Mlad sem, močan in srčen, in izza včeraj vem, kaj zmore volja. Ah, mati, so ljudje, ki so trpeli še večje bolečine, in ne samo, da niso umrli, ampak na razvalinah vseh lepih upov, katere jim je dalo nebo, so si ustanovili novo eksistenco. Izvedel sem to, videl te ljudi, in vem, da so se iz najglobokejšega prepada, v katerega so jih pahnili njihovi sovražniki, dvignili z žarečo silo in močjo, da so triumfirali nad svojim sovražnikom in ga strli. Ne, mati, ne, izza današnjega dne sem s preteklostjo obračunal, nič mi ne ostane od nje, celo ime ne, kajti ali ni res, ljuba mati, tudi vi čutite, da se vaš sin ne more imenovati po možu, ki mora pred drugim možem zarudeti?"

"Albert, sin moj," pravi Mercedes, "če bi bilo moje srce močnejše, bi ti dala isti svet, toda moj ugasil glas je molčal, ko je tvoja vest še govorila. Stori, kakor ti pravi vest, moj sin. Imel si prijatelje, pretrgal začasno zveze z njimi, toda kot mati te rotim, ne obupaj! V tvojih letih je življenje še lepo, star si komaj dvaindvajset let; tvoje čisto srce zasluži tudi čisto ime, sprejmi torej ime mojega očeta: imenoval se je Herrera. Poznam te, moj Albert; kamorkoli se obrneš, povsodi kmalu proslaviš svoje ime. Pozneje se vrneš med svet, večji vsled svojih prestanih bolečin; in če bi se to kljub mojemu pričakovanju ne zgodilo tako, mi pusti vsaj to upanje, meni, ki nimam ničesar več razum te misli, meni, ki nimam nobene bodočnosti in ki se mi odpre grob na pragu te hiše."

"Da, mati moja, tudi jaz gojim isto upanje kakor vi," pravi mladi mož. "Jeza božja naju ne bode več preganjala, kajti vi ste tako čisti, jaz tako nedolžen. Toda ker sva sklenila, morava tudi na delo. Gospod Morcerf je pred pol ure zapustil hišo; vidite, prilika je ugodna, da se izogneva hrupu in pojasnilom."

"Počakam te, moj sin," pravi Mercedes."

Albert takoj odhiti na boulevard in naroči izvoščeka. Spominjal se je čedne hiše z opremljenimi stanovanji v ulici Svetih Očetov, kjer bi njegova mati lahko dobila skromno, toda lično stanovanje. Vrne se torej z vozom h grofici.

V hipu, ko voz obstane pred vrati in Albert izstopi, se mu približa mož in mu izroči pismo.

Albert spozna Monte Cristovega intendanta.

"Od grofa," pravi Bertuccio. Albert vzame pismo, odpre in čita.

Ko je prečita, išče z očmi Bertuccio, toda ta je izginil, ko je mladi mož čital.

S solzami v očeh in s prsi, dvigajočimi se mu vsled ganjenosti, pohiti Albert k Mercedi in ji pokaže pismo, ne da bi mo-

gel spregovoriti besedico.

Mercedes čita:

"Albert!"

"Dokazuje vam, da sem ugalnil vaš bodoči življenjski načrt, bi vam rad obenem dokazal, da znam ceniti vašo nežnočutnost. Prosti ste, zapustite hišo gospoda Morcerfa; vaša mati vas bo spremljala, prav tako prosta. Toda pomnite pač, da ste ji dolžni več, nego ji vi kot ubog, plemenit mož morete kdaj povrniti. Obdržite boj in bolečine za se, ter jo obvarujte trpljenja, ki mora slediti vašim korakom. Za to plemenito srce je prevelik celo odsev nesreče, ki jo je zadela, in božja previdnost noče, da bi nedolžni trpeli za krivce."

"Vem, da oba zapustita hišo v ulici du Helder, ne da bi kaj vzela s seboj. Ne poskušajte izvedeti, kako sem prišel na to. Vem, to je vse."

"Poslušajte, Albert!"

"Stirindvajset let je, odkar sem se vrnil v svojo domovino srečen in ponosen. Imel sem nevesto, Albert, svetnico, mlado deklico, katero sem oboževal. In prinesel sem svoji nevesti stoinpetdeset louisov, katere sem si pridobil z neprestanim napornim delom. Ta denar je bil določen za njo, in ker sem poznal nezvestobo morja, sem

zakopal najin zaklad v majhen vrt ob hiši v Meilhanskem drevoredu v Marseillu, kjer je prebival moj oče."

"Vaša mati, Albert, dobro pozna to malo ljubo hišo."

"Pred nedolгим časom, ko sem potoval v Paris, sem bil v Marseillu. Z bolestinimi spomini sem si šel pogledat to hišo, in zvečer sem z lopato v roki preiskal kot, v katerem sem skrtil najin zaklad. Zelezna škrinica je bila še na istem mestu, nihče se je ni dotaknil. Lahko jo je najti: lepo figovo drevo, katero je zasadil moj oče na dan mojega rojstva, senči to mesto."

"Torej, Albert, ta denar, ki naj bi bil nekoč zagotovil življenje in mir žene, katero sem oboževal, je danes po čudnem in žalostnem naključju dosegel svoj prvotni namen. O, jasna vam je pač moja misel, da jaz, ki bi tej dragi ženi lahko ponudil milijone, podajam le kos črne kruha, ki počiva, pozabljen pod mojo ubogo streho izza onega dne, ko sem bil ločen od te tako zelo ljubljene žene."

"Vi ste plemenit mož, Albert, a ponos in občutljivost vas morda delata slepega; če odklonite mojo ponudbo, če poprosite drugega za to, kar vam imam jaz pravico ponuditi, porečem,

POZOR

Slovenci in Slovenke so vabljeni da pridejo na proslavo

SLOVENSKE NARODNE NEODVISNOSTI

katera se bo vršila

jutri v petek 5. novembra ob 8. uri zvečer

v HOFBRAU HAUS na E. 55 St.

Sponzozirira jo WLYT FM Radio postaja.

Vsi vljudno vabljeni. Vstopnice pri vходу.

AMERISKA DOMOVINA

bi morala biti

vsaki slovenski hiši

Uporaben lan

Lan sejejo zaradi semena, iz katerega pridobivajo znano laneno olje, in zaradi vlaken, ki jih tko v platno. V Sloveniji so nekdanj lan gojili povsod, ga doma trli, predli in delali iz njega platno.

PODPISATE SLOVENSKE TRGOVCE

LEPO PROSIMO:

Poravnajte zapadlo naročnina. Prihiznite nam delo in nepotrebne stroške. Omogočite našemu listu dober nadaljni razvoj. Hvala!

Selitvena razprodaja

TREVIRA MEN'S FASHIONS

15002 Detroit Ave. Lakewood Downtown, tel. 521-3252
zadaj veliko parkališče

Slovita moška oblačila iz Zapadne Nemčije iz slovitega trajno zlikanega, trpežnega trevira blaga. Moške obleke, površniki, hlače, vsakih mer in barv. Ogromna izbira.

KUPITE SEDAJ PO RES VELIKIH PRIHRANKIH!
20% - 30% - 40% CENEJE!

DRAMSKO DRUŠTVO "NAŠA ZVEZDA"

priredi

VESELOIGRO V TREH DEJANJIH

"MATURA"

v nedeljo, 7. novembra 1971

ob 3.30 popoldne

V SLOVENSKEM DRUŠTVENEM DOMU

20713 Recher Avenue Euclid, Ohio

GOSTUJE IGRALSKI KROŽEK

OSEBE:

Profesorski zbor:

Dr. STEFAN DVORNIK,	ravnatelj gimnazije	Ivan Jakomin
Dr. DOMINIK ČEBULA,	profesor filozofije	JANEZ TOMINC
Dr. BRANKA VIDOVIČ,	profesorica naravoslovja	MOJCA SLAK
Dr. EDMUND VRTAC,	profesor matematike	SREČKO GASER
Dr. KLOTILDA MOZOLJC	profesorica literature	ROŽI DOLINAR
Dr. ANA MATE,	razredničarka 8.b	ZOFI MALOVRH
EMA ZORC,	telovadna učiteljica	NENCA HOČEVAR
Učenke 8. b. razreda:		
KATJA SLADARJEVA		MILENA DOLINAR
MALIJEVA		MARIJA KOCJAN
VOGLARJEVA		REZKA DRAGAR
Ostali:		
VALENTIN KRANJC, mlad športnik		PETER DRAGAR
TONI, šolski sluga		FRANK ZALAR

Režiser: IVAN JAKOMIN Šepetalka: JULKA ZALAR
Masker: DR. MILAN PAVLOVČIČ

Oskrbniki odra: JOHN MIHALICH in JOHN KOKAL

PO IGRI VEČERJA IN DOMAČA ZABAVA S PLESOM
IGRA JOHN GRABNAR ORKESTER

EUROPA TRAVEL SERVICE

759 East 185. Street, Cleveland, Ohio 44119

POTOVANJA V DOMOVINO in prihod SVOJCEV V
AMERIKO PREVOZ Z LETALI IN LADJAMI
PO VSEM SVETU

Vam točno po Vaših željah oksrbimo in uredimo
najboljše zveze.

Poslujemo v našem domačem in tudi drugih
evropskih jezikih. JEROME A. BRENTAR

EUCLID POULTRY

V naših imamo vedno očiščene očiščane, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

649 EAST 185 STREET, EUCLID

KB 1-8187

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: 361-0583

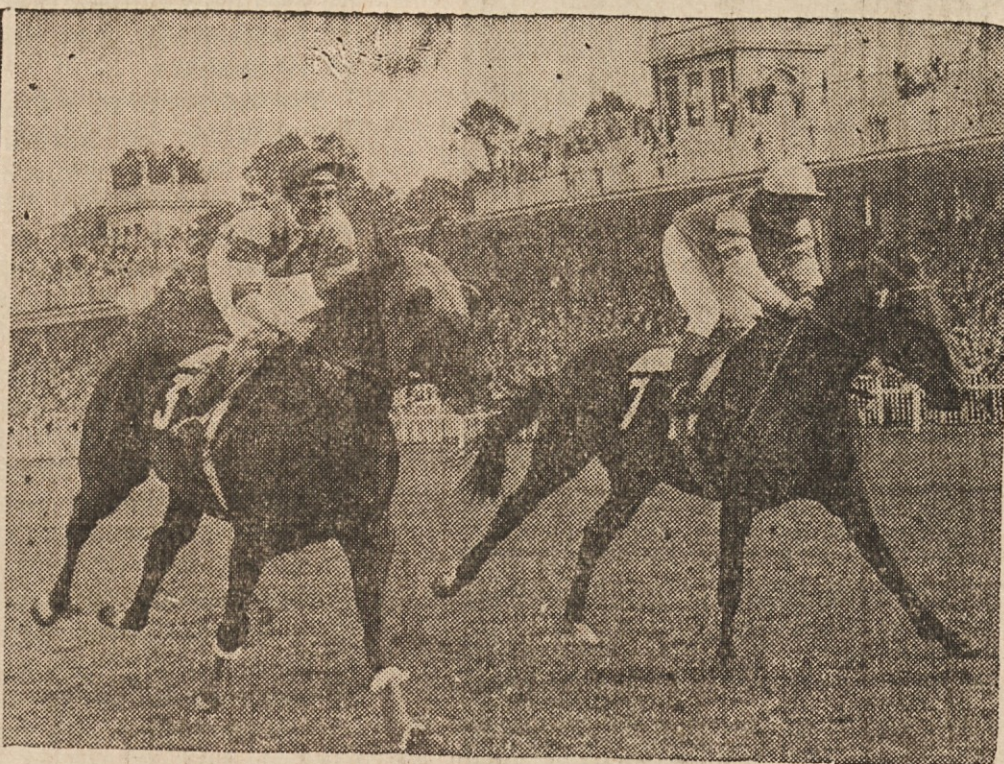
COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: 481-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

POSTAVILA SE JE — Tiziana Sozzi, 22 let staro italijansko dekle, je prva poklicna dirkalna jahačica v Italiji. Na levi jo vidimo, ko čaka na tekmo, na desni na konju pri tekmi v Milanu, kjer je do samega konca vodila, pa vendar za las tekmo izgubila.